

Besluit Verlenen vergunning

Gerritsen & Zn.
T.a.v. de heer W. Gerritsen
Molenweg 3
6741 KK LUNTEREN

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Onderwerp

Wet natuurbescherming –
gebiedsbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 16

Locatie

Molenweg 3, Lunteren

Gemeente

Ede

Activiteit

Het houden van vleeskalveren

Beste meneer Gerritsen,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze vergunning.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze vergunning beschreven in de bijlage. Neem alle bijlagen goed door.

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

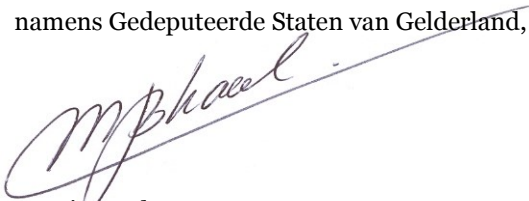
Blad

2 van 16

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

02992458, 02992461, 02992462, 02992466, 02992464, 02992465, 02992466, 03029586,
03048669, 03152725, 03221222

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting en voorschriften
- Bijlage 2 – AERIUS-berekening (kenmerk RqsDXCg764zy, datum 14 maart 2020)

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Blad

3 van 16

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1

1 Toelichting

De opbouw van de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *aangevraagde activiteit* toegelicht;
- Daarna volgen de *voorschriften* en de *procedure*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie* en de *jurische grondslagen*.

1.1 Omschrijving activiteiten

Op 1 februari 2019 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming ontvangen voor de locatie Molenweg 3 te Lunteren. De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 14 maart 2020.

Het bedrijf aan de Molenweg 3 te Lunteren gaat een nieuwe stal realiseren voor het houden van in totaal 1.200 stuks vleeskalveren. De uitgaande stallucht zal worden gewassen door twee luchtwassers. Een met een ammoniakreductie van 70% en een met een ammoniakreductie van 90%.

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Veluwe is ongeveer 270 meter.

2 Voorschriften

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-bijlage (bijlage 2) met kenmerk RqsDXCg764zy moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
2. Het project waarvoor deze vergunning is verleend moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.
3. Wilt u deze vergunning overdragen? U bent verplicht om daar toestemming voor te vragen aan provincie Gelderland. Dien een verzoek in via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat boven deze brief staat: 2019- 001695.
4. Op het moment dat deze vergunning onherroepelijk wordt, vervangt deze de vergunning Natuurbeschermingswet van 6 oktober 2014 met zaaknummer 2013-017451.
5. U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Blad

5 van 16

6. Meld de start van de werkzaamheden minimaal vier weken voor de startdatum bij provincie Gelderland, via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat boven deze brief staat: 2019- 001695.
7. Is de activiteit klaar? Meld dit binnen twee weken aan provincie Gelderland via post@gelderland.nl. Vermeld het zaaknummer 2019- 001695.

3 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

3.1 Historie vergunningverlening

Voor dit bedrijf is al eerder een vergunning of verklaring van geen bedenkingen (vvgb) verleend voor de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2013-017451.

3.2 Soortenbescherming

Dit besluit geldt alleen voor gebiedsbescherming. Het is mogelijk dat u ook een ontheffing moet aanvragen voor beschermde soorten. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een ontheffing nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

3.3 Houtopstanden

Als er bomen of houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming dan dient er een kapmelding te worden gedaan en moet de houtopstand worden herplant.

3.4 Overeenstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die in andere provincies liggen. Deze vergunning wordt verleend in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Overijssel, Brabant, Drenthe, Limburg en Utrecht .

4 Beoordelingskader

Deze aanvraag heeft betrekking op de effecten van stikstof op verschillende Natura 2000-gebieden.

4.1 Bepalen vergunningplicht

Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

4.2 Gelderse beleidsregels

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben op 10 december 2019 beleidsregels vastgesteld voor intern en extern salderen van stikstof. Hierbij wordt de stikstofdepositie van de aanvraag vergeleken met de stikstofdepositie in de referentiesituatie.

De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning of aan de hand van een milieuvergunning die is verleend voor de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieuvergunning dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest of nog kan zijn.

Bij een aanvraag mag alleen gebruik worden gemaakt van de in de toestemming opgenomen stikstofemissie in de referentiesituatie voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. De feitelijk gerealiseerde capaciteit betreft de op het moment van indienen van de aanvraag op grond van een toestemming volledig opgerichte installaties en gebouwen, of gerealiseerde infrastructuur en overige voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de activiteit.

4.3 Toets aan Besluit emissiearme huisvesting

In de beleidsregels is vastgelegd dat de maximale emissiewaarden zoals vastgelegd in het Besluit emissiearme huisvesting (Beh), een plafond vormen bij het berekenen van de stikstofemissie voor de referentiesituatie bij intern salderen. In de referentiesituatie mogen dus geen hogere emissiefactoren zijn toegepast dan de maximale emissiefactoren die op grond van het besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren per dierplaats per jaar zijn toegestaan.

5 Beoordeling

5.1 Vergunningplicht

Uit de ingediende AERIUS-berekening blijkt dat er Natura 2000-gebieden waarop als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf depositie van stikstof plaats vindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden.

5.2 Besluit emissiearme huisvesting

De emissiefactoren die in de Aeriusberekening zijn gehanteerd voor de referentiesituatie voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting zoals die golden op het moment dat de vergunning/vvgb (van het bedrijf/de stal waarmee wordt gesaldeer) werd verleend.

5.3 Effecten stikstof

Onderstaande tabellen geven de referentiesituatie en de aangevraagde situatie weer. Tabel 1 komt overeen met situatie 1, en tabel 2 met situatie 2 in de bijgevoegde AERIUS-berekening.

Tabel 1 referentiesituatie

Diersoort	RAV-code/BWL	Aantal dieren	NH ₃ (kg/j)	NO _x (kg/j)
Vleeskalveren tot circa 8 maanden	A 4.100	384	1.344	0,0

Tabel 2 aangevraagde situatie

Bron/Stal	Diersoort	RAV-code/BWL	Aantal dieren	NH ₃ (kg/j)	NO _x (kg/j)
Opfok vleeskalveren	Vleeskalveren tot circa 8 maanden	A 4.1 BWL 2013.08.V3 (70% reductie)	600	210	
Afmest vleeskalveren	Vleeskalveren tot circa 8 maanden	A 4.3 BWL 2005.01.V8 (90% reductie)	600	660	
Andere stikstofbronnen					7,63
Totaal				870	7,63

Voor het vaststellen van de referentiesituatie zijn overzichten gegeven van alle verleende natuurvergunningen in tabel 3.

Tabel 3 natuurvergunning

Datum	Zaaknummer	Vergunningsoort	Omschrijving
6 oktober 2014	2013-017451	natuurvergunning	voor het houden van 384 stuks vleeskalveren (traditioneel)

Op grond van onze beleidsregels intern en extern salderen wordt de vergunde emissie alleen in de referentiesituatie meegenomen voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. Uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht.

Door middel van salderen met de referentiesituatie komt de depositie uit op 0,00 mol/ha/j of lager. De aangevraagde activiteit leidt niet tot significante effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden.

5.4 Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Uw aanvraag blijft onder de grenswaarde van 7,14 mol N/ha/jaar op Duitse Natura 2000-gebieden (zie bijlage 1). Verdere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland is daarom niet nodig.

5.5 Overige effecten

In de aanvraag beschreven natuurwaarden

Habitattypen

Stuifzandheiden met struikhei, Binnenlandse kraaiheibegroeiingen, Zandverstuivingen, Zure vennen, Beken en rivieren met waterplanten, Vochtige heiden, Droge heiden, Jeneverbesstruwelen, Heischrale graslanden, Blauwgraslanden, Actieve hoogvenen, Overgangs- en trilvenen, Pioniersvegetaties met snavelbiezen, Kalkmoerassen, Beuken- eikenbossen met hulst en Oude eikenbossen.

Habitatrichtlijnsoorten

Beekprik, Drijvende waterweegbree, Gevlekte witsnuitlibel, Kamsalamander, Meervleermuis, Rivierdonderpad en Vliegend hert.

Broedvogels

Boomleeuwerik, Draaihals, Duinpieper, Grauwe Klauwier, IJsvogel, Nachtzwaluw, Roodborsttapuit, Tapuit, Wespandief en Zwarte specht.

In de aanvraag beschreven mogelijk relevante factoren

Oppervlakteverlies, Versnippering, Verzuring door stikstof uit de lucht, Vermesting door stikstof uit de lucht, Verzoeting, Verzilting, Verontreiniging, Verdroging, Vernatting, Verandering stroomsnelheid, Verandering overstromingsfrequentie, Verandering dynamiek substraat, Verstoring door geluid, Verstoring door licht, Verstoring door trilling, Optische verstoring, Verstoring door mechanische effecten, Verandering in populatiedynamiek en Bewuste verandering soortensamenstelling.

In de aanvraag beschreven negatieve effecten van de gevraagde activiteiten, behalve de effecten van stikstof

Van alle kenmerken is aangegeven dat hetgeen waar nu vergunning wordt gevraagd niet leidt tot negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied Veluwe.

Beoordeling van de overige effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Wij onderschrijven de conclusies en de daaraan ten grondslag liggende motivaties van de stukken zoals bij de aanvraag gevoegd. Wij hebben op basis van deze ecologische beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied de Veluwe.

5.6 Conclusie

Wij verlenen de vergunning.

Op grond van het vorenstaande en de passende beoordeling hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels intern en extern salderen.

De aan de orde zijnde negatieve effecten van dit project zijn niet van dien aard dat deze op grond van artikel 2.4 Wet natuurbescherming nader moeten worden gereguleerd.

6 Zienswijzen

Het ontwerpbesluit is op 9 juni 2020 via officiële bekendmakingen.nl gepubliceerd en heeft ter inzage gelegen van 10 juni 2020 tot en met 21 juli 2020. Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen. Hieronder volgt per zienswijze een (mogelijk samengevatte) weergave, met daarop een reactie.

Zienswijze van Van Hoof Advies ug, De heer ir. A.K.M. van Hoof te Gennep, gedateerd 19 juni 2020

Zienswijze 1

Er is inmiddels aanmerkelijke wetenschappelijke twijfel ontstaan met betrekking tot de stikstof emissies uit veehouderijstallen, met name uit emissie-arme stallen. Uit wetenschappelijk onderzoek volgt dat de ammoniakemissie van met name zogenoemde emissie-arme stallen veelal onderschat wordt. Verwezen wordt naar de brief van cliënte Mobilisation for the Environment aan het Adviescollege Stikstof problematiek op <https://mobilisation.nl/assets/foundation-6/media/22verhaal%20mob%20tegen%20opvullen.pdf>. Verwezen wordt ook naar het CBS-rapport waarnaar in die brief verwezen wordt.

Het gevolg daarvan is dat geoordeeld moet worden dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering waarvan sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename van de stikstofuitstoot. Er bestaat wetenschappelijke discussie over deze maatregel. Blijkens uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, no. 18 punt 11 kan een dergelijke maatregel dan niet betrokken worden in de passende beoordeling.

Vanzelfsprekend kan een dergelijke maatregel dan evenmin betrokken worden wanneer geoordeeld wordt dat vanwege de emissiewinst van deze maatregel helemaal geen passende beoordeling nodig is.

Er is geen wettelijke verplichting om te rekenen met de Rav-cijfers. Het is slechts gebruikelijk dit te doen. Dat gebruik dient echter gestopt te worden wanneer er wetenschappelijke discussie ontstaat over de cijfers. Dit gelet op het voorzorgbeginsel dat besloten ligt in art. 6 lid 3 Hrl en daarmee in de WNb. Er is dus niet zekergesteld dat de stikstof emissie niet toeneemt. Daarmee is evenmin zekergesteld dat de stikstof depositie niet toeneemt op omliggende Natura2000-gebieden.

Reactie op zienswijze 1

De RAV-codes zijn in deze vergunningprocedures leidend nu deze factoren tot stand zijn gekomen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke meetmethode en beoordeling volgens een procedure die ook internationaal wordt toegepast. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing van de Rav lijst. De Rav wordt daarom ook regelmatig geactualiseerd met de laatste wetenschappelijke inzichten. Doordat wij werken met de laatste versie van de Rav is geborgd dat wij gebruik maken van de laatste wetenschappelijke inzichten.

Ten aanzien van de verwijzing naar het rapport van het CBS wordt het volgende overwogen. De emissiefactoren in de Rav zijn gebaseerd op metingen bij proefstallen in de praktijk volgens het in de Rav aangewezen meetprotocol (Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvestingssystemen in de veehouderij 2013a) of een gelijkwaardige meetmethode. Rav-factoren kunnen ook gebaseerd zijn op 'afleidingen' van andere technieken waar gemeten is, of wetenschappelijk onderzoek. In veel gevallen zijn er ook ondersteunende modellen beschikbaar. Dit wordt getoetst door deskundigen van de Technische adviespool Rav (TAP). In de systeembeschrijving is te vinden op basis van welk meetrapport de emissiefactor is vastgesteld. Het meetprotocol wordt onderhouden en geeft de laatste stand van kennis op het gebied van meten weer. Het Nederlandse meetprotocol lijkt daarbij sterk op het internationaal gebruikte VERA-protocol en bepaalt bij hoeveel stallen in de praktijk gemeten moet worden om een emissiefactor voor Nederlands gebruik te verkrijgen. Voorwaarde is wel dat de stal met het stalsysteem gebouwd en gebruikt wordt volgens de in de Rav genoemde systeembeschrijving. Het bevoegd gezag ziet hierop toe. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing. Een recent voorbeeld hiervan uit de - aan de Rav verwante - Regeling geurhinder en veehouderij is de aanpassing door IenW van de emissiefactor voor geur voor luchtwassers. Het ministerie van IenW ziet geen aanleiding om op basis van het CBS rapport emissiefactoren aan te passen. De emissiefactoren van de Rav zijn tot stand gekomen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke meetmethode en beoordeling volgens een procedure die ook internationaal wordt toegepast. Het CBS rapport is wel aanleiding geweest voor LNV om het CDM om advies te vragen. Als dit advies er is, ontstaat er meer zicht op mogelijke oorzaken van het verschil in de gasvormige N-verliezen waarover het CBS heeft gerapporteerd en mogelijke acties die daar uit kunnen volgen.

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Blad

11 van 16

Wij wijzen bovendien op artikel 3.125 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Dit artikel bevat de eis om het luchtwassysteem te voorzien van een elektronisch monitoringssysteem waarmee de parameters die van belang zijn voor een goede werking van het luchtwassysteem worden geregistreerd. Ook staat er dat als deze parameters worden overschreden, onmiddellijk maatregelen getroffen moeten worden om een goede werking van het luchtwassysteem te waarborgen. Het bevoegde gezag in dezen (de gemeente) zal hierop toezien.

Zienswijze 2

Ook als zekergestellt zou worden dat er geen toename van stikstof depositie was ten opzichte van het referentieniveau (quod non) dan is nog altijd niet sprake van een zekerheid dat er geen significante effecten optreden. Hiertoe wijzen cliënten op het volgende:

De conclusie dat significante effecten op voorhand uitgesloten zijn, wanneer een nieuw project binnen het depositieplafond valt van de oude Hinderwet- of milieuvergunning die gold ten tijde van de referentiedata, dan wel de onderliggende natuurvergunning, is niet in overeenstemming met de jurisprudentie van het EU-Hof. Dat zou de hele vaststelling in punt 49 van het arrest Stadt Papenburg (ECLI:EU:C:2010:10), dat de uitvoering van een dergelijk project na opname van het betrokken gebied op de GCB-lijst onder art. 6 lid 2 Hrl zou blijven vallen, bij voorbaat betekenisloos maken. Immers op basis van die bepaling moeten significante gevolgen worden voorkomen, maar die zouden er dan per definitie niet zijn. Evenzo zou de opmerking van het Hof in punt 85 van het PAS-arrest, dat de uitvoering van 4 een project dat nationaal was goedgekeurd voor de referentiedatum toch onder art. 6 lid 2 Hrl valt en slechts in overeenstemming met deze bepaling is, wanneer er geen risico op significante effecten is, betekenisloos zijn. Hetzelfde geldt voor tal van andere arresten, zoals Grüne Liga, punt 41, ECLI:EU:C:2011:768, punt 126 en ECLI:EU:C:2016:8, punt 56 - dit is inmiddels vaste jurisprudentie. Vóór de referentiedatum milieuvergunde projecten dragen bij aan de stikstofoverbelasting en kunnen uiteraard significante gevolgen hebben. Significante effecten op natuurgebieden kunnen immers veroorzaakt worden door alle betrokken projecten, ook al dateren zij van vóór de datum waarop de Hrl in nationaal recht is omgezet (zie ook ECLI:EU:C:2017:301, punt 61).

Die conclusie is evenmin in lijn met de conclusie van de AG in ECLI:EU:C:2018:622, punt 60, dat art. 6 lid 2 en 3 Hrl niet slechts een gelijkblijven of beperkt dalen van de stikstof depositie vereisen, maar veeleer dat het niveau van de belasting zo ver wordt verminderd dat op lange termijn een gunstige staat van instandhouding kan worden bereikt.

En het is in strijd met ecologische inzichten, dat hoe hoger, hoe langer de overbelasting met stikstof voortduurt, des te groter de negatieve gevolgen voor de stikstofgevoelige habitats zijn. Zie ook no. 9.1 van uitspraak ECLI:NL:RBOBR:2019:4830 en no. 14.5 van ECLI:NL:RVS:2019:1603. Gelijkblijvende overmaat aan stikstof depositie leidt dus niet tot gelijkblijvende natuurschade, maar tot een toename van de natuurschade.

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Blad

12 van 16

Ook in dat geval dient de natuurvergunning dus niet zonder passende beoordeling verleend te worden.

Reactie op zienswijze 2

In deze vergunningaanvraag staat enkel ter beoordeling de mogelijke significant negatieve gevolgen van de aangevraagde activiteit. Een onderscheid moet worden gemaakt met het treffen van instandhoudingsmaatregelen en/of passende maatregelen met als doel het (generiek) reduceren van negatieve effecten zodat de instandhoudingsdoelen kunnen worden verwezenlijkt. Zie hiervoor de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 30 september 2020, zaaknummer 201606653, overweging 4.1. Anders dan de zienswijze lijkt te veronderstellen staan deze in deze vergunningprocedure niet ter discussie. Nu de aangevraagde activiteit, vanwege de getroffen maatregelen, bestaat geen grond voor weigering van de vergunningaanvraag.

*Zienswijze van de gelderse natuur en milieu federatie (GNMF), Mevrouw Souwerbren te Arnhem, gedateerd 1 juli 2020*Zienswijze 3

U stelt dat uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht en dat door salderen met de referentiesituatie de depositie uitkomt op 0,00 mol/ha/j of lager. Echter is daarmee niet duidelijk of er ook inderdaad bedrijvigheid is geweest in de vorm van het houden van landbouwhuisdieren, of de gebouwen zodanig waren ingericht dat er ook landbouwhuisdieren gehouden konden worden en om hoeveel dieren het daarbij ging voor de afzonderlijke categorieën. Vaste jurisprudentie geeft aan dat bij intern salderen moet worden uitgegaan van de feitelijk gerealiseerde capaciteit als referentiesituatie, in plaats van als standaard de vergunde emissie te nemen als referentiesituatie.

Niet alleen moet dan beoordeeld worden of er al dan niet gebouwen staan maar ook of deze ingericht t.b.v. het houden van vee en of er ook recent daadwerkelijk vee heeft gestaan en in welke aantallen.

Reactie op zienswijze 3

De aanvrager heeft in de aanvullingen van 14 maart 2020 in de toelichting opgenomen dat de volledige vergunde capaciteit (vergund op 6 oktober 2014) is gerealiseerd (opgericht gebouw, inclusief huisvestingssysteem). Wij hebben aan de hand van een luchtfoto geconstateerd dat de stallen aanwezig zijn. Aanvullend heeft Den Hollander Advocaten, mr. J. van Groningen, op 18 augustus 2020 namens de aanvrager laten weten dat de stallen daadwerkelijk in gebruik zijn geweest. Wij hebben geen reden om daaraan te twijfelen en zijn daarom uitgegaan van de juiste referentiesituatie.

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Blad

13 van 16

Zienswijze 4

De vergunning uit 2014 ziet toe op omzetting van 384 vleeskalveren naar 1200 vleeskalveren in emissiearme stallen. Volgens de emissiefactoren uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij (RAV) blijft daarmee de ammoniakuitstoot vrijwel gelijk. Er bestaat echter grote twijfel over de stikstofemissies uit veehouderijstallen, met name uit emissiearme stallen. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de ammoniakemissie van zogenoemde emissiearme stallen veelal onderschat wordt. Milieuvriendelijke koeienstallen in Nederland stoten bijvoorbeeld meer stikstof uit dan aanvankelijk werd gedacht. Dat komt naar voren in een onderzoek dat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft uitgevoerd in opdracht van minister Carola Schouten.

Het gevolg daarvan is dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering waarvan hier sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename van de stikstofuitstoot. Met name is twijfelachtig dat de 1200 vleeskalveren in de emissiearme systemen minder zullen uitstoten dan in de situatie die is opgevoerd als referentie met 384 dieren. Refererend aan uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, rechtsoverweging 18 punt 11 kan een benadering die niet stoelt op wetenschappelijke zekerheid niet betrokken worden in de passende beoordeling. Er is daarmee dus niet zeker gesteld dat de stikstofemissie niet toeneemt.

Reactie op zienswijze 4

Zie de beantwoording van zienswijze 1. Daarbij wordt aangevuld dat de vergunning van 2014 niet toeziet op een uitbreiding van 384 vleeskalveren naar 1.200 vleeskalveren. Daar gaat deze vergunning over.

Zienswijze 5

De RAV-cijfers hebben alleen betrekking op stalemissies. Toename van de veebezetting zal ook leiden tot meer transportbewegingen met tractoren en/of vrachtwagens en tot meer mest. Ook hierdoor wordt stikstofemissie veroorzaakt en kan de stikstofdepositie stijgen, waardoor de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden aangetast kunnen worden.

Reactie op zienswijze 5

Waarom indiener van mening is dat niet alle stikstofbronnen in de Aeriusberekening zijn meegenomen is onduidelijk. Juist in de beoogde situatie zijn tal van stikstofbronnen in de berekening meegenomen die samenhangen met de bedrijfsvoering ter plaatse waaronder transportbewegingen van dieren en mest. De zienswijze achten wij daarom onjuist.

Zienswijze 6

Nu negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten is een passende beoordeling noodzakelijk. Daarbij zal ook rekening moeten gehouden met cumulatieve effecten vanwege andere recent toegestane plannen of projecten dan wel plannen en projecten die op stapel staan om op grond van de Wet Natuurbescherming te worden toegelaten.

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Blad

14 van 16

Reactie op zienswijze 6

De Aeriusberekening (verschilberekening) is bij dit soort wijzigingen van bedrijven een passende beooreling om na te gaan of de stikstofdruk op Natura 2000-gebieden toeneemt. In het huidige besluit (alsook de Aeriusberekeningen) blijkt duidelijk dat de stikstodepositie niet toeneemt ten opzichte van wat al op deze locatie was toegestaan. Negatieve effecten als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming zijn daarom uitgesloten.

Zienswijze 7

Zowel landelijk als provinciaal wordt gewerkt aan een samenhangend programma stikstof. Met dit programma dient men te komen tot een pakket aan maatregelen ter invulling van de vereisten van artikel 6 lid 1 en 2 van de Habitatrichtlijn om de kwaliteit van habitats en van leefgebieden van soorten te verbeteren. Doel is onder meer om de stikstofbelasting van de verschillende gevoelige Natura 2000-gebieden binnen afzienbare termijn naar beneden en bij voorkeur onder de KDW te brengen. Een bronmaatregel is bijvoorbeeld om gebruikruimte in de agrarische sector weg te nemen door bedrijven uit te kopen. Dit beleid wordt nu verder geconcretiseerd zodat duidelijk is hoe en waar opkoop en sanering plaats zal vinden. Door nu vooruitlopend daarop al weer nieuwe uitbreidingen van agrarische bedrijven mogelijk te maken, kan dit beleid worden gefrustreerd. Zo zal opkoop bijvoorbeeld duurder kunnen worden. Wij vinden daarom dat het voorzorgsbeginsel van toepassing zou moeten zijn tot het moment dat de stikstofaanpak voldoende concreet is en er daadwerkelijk sprake is van substantiële afname van stikstofemissies.

Reactie op zienswijze 7

Indiener gaat voorbij aan het feit dat het bij deze vergunning niet gaat om een uitbreiding. Er is dus geen sprake van een verhoging van de stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden. Het gaat hier om een bestaand bedrijf met bestaande rechten. De gewenste veranderingen hebben geen toename van stikstofdepositie tot gevolg.

Zienswijze van de Stichting Milieuwerkgroepen Ede (SME), drs. E.C. Wesselius en ing. P.A. Slim te Ede, gedateerd 7 juli 2020

De zienswijzen van de GNMF worden door de SME ingelast. Zie voor de beantwoording van deze zienswijzen de reactie op zienswijzen 3 t/m 7.

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Blad

15 van 16

7 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

Wet natuurbescherming, artikel 1.3, lid 5

Wet natuurbescherming artikel 2.4

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 3

Wet natuurbescherming artikel 5.3 lid 1

Besluit natuurbescherming, artikel 2.7, lid 1 sub b

Beleidsregels intern en extern salderen

Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum

14 oktober 2020

Zaaknummer

2019-001695

Blad

16 van 16

BIJLAGE 2

AERIUS-berekening d.d. 14 maart 2020 (kenmerk: RqsDXCg764zy)